

**ADİYAMAN
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

DİKAB TEKRAR FÖYÜ

**5. SINIF
4. ÜNİTE**

**ADİYAMAN
2021**

Bu Çalışma İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün Koordinasyonunda

Tut **Fatih** Ortaokulu ve

Merkez **Osman Gazi** Ortaokulu

Katkılarıyla hazırlanmıştır.

DERS: DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

SINIF: 5

ÜNİTE NO: 4.ÜNİTE:

ÜNİTE ADI: Hz. Muhammed ve Aile Hayatı

TEMEL KAVRAMLAR

1- Hz. Muhammed' in Evliliği ve Çocukları

Hz. Muhammed (sav) geçimini sağlamak amacıyla ticaretle uğraşan dürüst ve güvenilir bir kişiydi.

Güvenilir olduğu için insanlar ona Muhammedü'l- Emin (Güvenilir Muhammed) diyorlardı.

Hz. Hatice zengin bir kadındı ve ticaretle uğraşıyordu. Üstün ahlakından dolayı tertemiz kadın (Tahire) ismiyle anılıyordu.

Hz. Hatice ticaretle ilgili işlerini yürütmesi için Hz. Muhammed'e teklifte bulundu. Hz. Muhammed (sav) bu teklifi kabul edip ticaret kervanıyla Şam'a gitti. Yaptığı ticarete dürüst ve başarılı bir kişilik ortaya koydu.

Hz. Muhammed (sav) 25 yaşında Hz. Hatice ile evlendi. Bu mutlu evlilik 25 yıl sürdü. Hz. Muhammed ve Hz. Hatice'nin bu evlilikten 6 çocukları dünyaya geldi.

Çocuklarının isimleri: Kasım, Zeynep, Rukiye, Ümmü Gülsüm, Fatma ve Abdullah'tır.

Hz. Hatice'nin vefatından sonra Hz. Muhammed (sav) Hz. Mariya ile evlendi. Bu evlilikten de İbrahim dünyaya geldi.

Peygamberimizin Fatıma dışındaki çocukları kendisinden önce vefat etmiştir.

2- Hz. Muhammed'in Ailesi İçindeki Örnek Davranışları

Aile toplumun temel taşıdır. Aile bağları güçlü olan toplum sağlam bir toplumdur. Hz.

Muhammed (sav) hayatın her alanında olduğu gibi aile hayatında da bizlere örnek olmuştur.

Bu konuda Allah (cc) Ahzab suresi 21. ayette şöyle buyuruyor: 'Andolsun ki

Rasulullah sizin için Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok anan kimseler için güzel bir örnektir.'

Hz. Muhammed'in aile içindeki davranışları saygı ve sevgiye dayalıdır. Hoşgörü, merhamet ve adalet Hz. Muhammed'in ailesinin en önemli özellikleridir.

Çocukların ilk eğitim yerleri aile ortamıdır. Aile ortamının huzuru için herkesin sorumluluğunu yerine getirmesi gerekir. Sevgi, saygı, şefkat, dayanışma ve fedakarlık gibi güzel davranışlar aile ortamında öğrenilir. Hz. Muhammed (sav) söz ve davranışlarıyla aile bireylerine örnek olmuştur.

Sevgili Peygamberimiz, aile bireylerinin tamamını ayırım yapmadan sevmiş ve onlara güler yüzlü davranmıştır.

Çocuklarına ve eşine sevgiyle yaklaşmış, gönül kırıcı söz ve davranışlardan sakınmıştır. Peygamberimiz çocuklarını ve torunlarını kucağına alır, bağrına basar ve zaman zaman onların oyunlarına katılırdı.

Hz. Muhammed (sav) ailesini ilgilendiren herhangi bir konuda tek başına karar vermez diğerlerinin de görüşlerini alırdı.

3- Hz. Muhammed'in Ailesinin Örnek Davranışları

Hz. Muhammed (sav)'in ailesi hayatlarının her alanlarında gösterdikleri tutum ve davranışlarıyla çevrelerine örnek olmuşlardır.

Hz. Peygamber söz ve davranışlarıyla aile bireylerine örnek olmuş ve onları her zaman iyiye ve güzele yönlendirmiştir.

3.1- Hz. Muhammed'in Ailesinde Sevinçler ve Sıkıntılar Paylaşıldı

Hiç düşündünüz mü, İnsan sevinç ve üzüntülerini başkalarıyla niçin paylaşır? Çünkü bu bir ihtiyaçtır. Sevgi ve sıkıntıların paylaşılacağı en önemli yer aile ortamıdır. Anne ve babalar, çocuklarının her türlü sıkıntısını gidermek ve mutluluk içinde yaşamalarını isterler.

Hz. Muhammed (sav) özellikle düğün ve bayram gibi mutlu günlerde aile bireylerinin tamamını sevindirirdi. Ayrıca aile bireylerinden birinin sıkıntısı olduğunda en kısa zamanda o sıkıntıyı gidermeye çalışırdı. Peygamberimiz kızı Zeynep'in çocuğu hastalanınca onu teselli etmiş ve çocuğu vefat ettiğinde ise acısını paylaşmıştır. Her seyahatten sonra şehre döndüğünde kızı Hz. Fatıma'ya uğramış, onun hal-hatırını sormuştur.

3.2 - Hz. Muhammed'in Ailesinde Akrabalık ve Komşuluk İlişkilerine Önem Verilirdi

Sosyal çevrenin en önemli öğelerinden biri akrabalardır. İslam dini akrabayı ziyaret etmeyi ve onlara yardımda bulunmayı öğütlemiştir.

Peygamberimiz kendi yakınları ile eşinin yakınlarına özel ilgi gösterirdi. Onları ziyaret eder ve gönüllerini alırdı. Hz. Muhammed (sav) amcası Ebu Talip'e yardımcı olmak için çocukları olan Hz. Ali'nin bakımını üstlenmiştir.

Hz. Muhammed (sav) akrabalarına iyi davranarak güler yüz göstermiş ve güzel söz söylemiştir. Sıkıntıları olduğu zaman onların yardımlarına koşmuştur. Hastalıklarında onları ziyaret etmiş ve iyileşmeleri için elinden geleni yapmıştır. Bayramlarda ve özel günlerde dost ve akrabalarını ziyaret etmiştir.

Hz. Muhammed (sav) komşularını ziyaret ederek komşuluk bağlarını güçlendirmiştir. Hz. Peygamber ve ailesi komşularını rahatsız eden davranışlardan kaçınmışlardır. Onların bir ihtiyacı olduğunda hemen yardımlarına koşmuş, onları sevinçli ve üzüntülü anlarında yalnız bırakmamıştır.

3.3- Hz. Muhammed'in Ailesinde Misafire Cömert davranılırdı

Misafir ağırlamak, ona ikramda bulunmak toplumsal dayanışmanın bir gereğidir. Dost, akraba ve komşular birbirlerini ziyaret ederek toplumsal bağları güçlendirirler. Misafire karşı güler yüzlü ve güzel sözlü olmak, ona iyi davranmak dinimizin bir emridir.

Hz. Muhammed (sav) misafirlerine karşı cömert davranmıştır. Ailesi de evlerine gelen misafirlere en güzel şekilde ikramda bulunmuş ve onların ihtiyaçlarını karşılamıştır. Cömertliği ve paylaşmayı kendine ilke edinen Hz. Muhammed (sav) misafirperverlik konusunda da bize örnek olmuş ve bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur: "Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse misafirine ikramda bulunsun..." (Buhari-edep)

3.4- Hz. Muhammed'in Ailesinde İsrraftan Kaçınılırdı

Dinimizin yasakladığı kötü davranışlardan biri israftır. İsraf gereksiz yere harcama yapmak ve savurganlıktır.

Allah (cc), A'raf suresi 31. ayette "...yiyiniz, içiniz; ancak israf etmeyiniz. Bilin ki Allah (cc) israf edenleri sevmez." buyurarak israftan kaçınmamızı emreder.

Hz. Muhammed (sav)'in ailesinde her şey tutumlu bir şekilde kullanılmış ve ellerinden geldiğince israftan uzak durulmuştur. İhtiyaçlarından fazla olan pek çok şeyi başkalarına vermişlerdir.

Peygamberimiz bir gün, kendisine bir giysi daha almasını isteyen kızı Fatıma'ya kullandığı giysilerin yeterli olduğunu söyledi. Ona ihtiyaç sahibi olan insanları hatırlatarak onun isteğini nazik bir şekilde geri çevirmiştir.

Hz. Muhammed (sav) zaman israfından da kaçınırdı. Çünkü kişinin sahip olduğu en değerli hazinelerden biri zamandır.

3.5- Hz. Muhammed'in Ailesinde Öksüzler ve Yoksullar Gözetilirdi

İnsanın en önemli sorumluluklarından biri öksüz, yoksul ve kimsesizleri gözetmesidir.

Öksüzü, yetimi ve kimsesizi gözetmeyen toplumlar sağlıklı ve huzurlu olamaz.

Hz. Muhammed (sav)'in ailesi öksüzleri ve yoksulları gözetmiş, onlara sevgi ve şefkatle yaklaşmıştır. Onlara ikramda bulunmuş ve en güzel şekilde davranmış, onlarla yiyecek ve içeceklerini paylaşmıştır. Yine Hz. Muhammed (sav) şehit yakınlarıyla da ilgilenmiş ve ihtiyaçlarını gidermiştir.

4- Salavat Duaları ve Anlamı

Hz. Peygambere sevgimizi, saygımızı ve bağlılığımızı belirtmek için yaptığımız duaya salavat denir.

Salavat, peygamberimizin değerini bilmek ve onu rahmetle anmaktır.

Peygamberimizin ismi anıldığı zaman kısaca "Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed " denir.

Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ salleyte alâ İbrâhime ve alâ ali İbrahim. İnneke hamidün mecid.

Allah'ım İbrahim Peygambere ve yakınlarına merhamet ettiğin gibi, Hz. Muhammed'e, onun evlat ve yakınlarına da rahmet et. Şüphe yok ki şanı yüce ve övülmeye layık olan sensin.

Allâhümme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ bârekte alâ İbrâhime ve alâ ali İbrahim. İnneke hamidün mecid.

Allah'ım, İbrahim Peygamberi ve yakınlarını mübarek kuldüğün gibi Hz. Muhammed'i onun evlat ve yakınlarını da mübarek kıl. Şüphe yok ki şanı yüce ve övülmeye layık yalnız sensin.

A – DOĞRU YANLIŞ

Aşağıdaki cümleler doğru ise başına (D), yanlış ise başına (Y) harfi koyunuz.

- 1.( ) Hz.Muhammed(s.a.v) Hz.Hatice ile evlenince Ebu Talip'in evine yerleşmiştir.
- 2.( ) Hz.Muhammed ve Hz.Hatice'nin 6 çocukları olmuştur.
- 3.( ) Peygamber Efendimiz(s.a.v) ve Hz.Hatice'nin evliliği 25 yıl sürmüştür.
- 4.( ) Hz.Zeynep Peygamberimizden(s.a.v) 1 sene sonra vefat etmiştir.
- 5.( ) Peygamber Efendimiz (s.a.v) çocukları vefat etse bile arkasından ağlamamıştır.

B – BOŞLUK DOLDURMA

1. Hz.Hatice Hz.Muhammed' e(s.a.v.) yardım etmesi için kölesi .....'yi görevlendirmiştir.
2. Peygamberimize ilk doğan erkek çocuğundan dolayı ..... künyesi verilmiştir.
3. .... esirgemek, korumak, acımak, affetmek, bağışlamak anlamlarına gelen bir kelimedir.
4. "Sizin en hayırlınız, ailesi için ..... olan ve eşine en iyi davrananınızdır."
5. Bolluk, bereket, neslin çoğalması ..... kavramının kelime anlamıdır.

1. Hz. Hatice'ye Mekke halkı temiz, nezih anlamlarına gelen aşağıdaki lakaplardan hangisini vermişti?

- A) Tahire
- B) Nazife
- C) Kübra
- D) Sadika

2. "Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızım..."

Yukarıdaki hadis-i şerifte Sevgili Peygamberimiz s.a.v. bizlere aşağıdakilerden hangisini öğütlememiştir?

- A) Ailede büyüklerimize karşı saygılı olmamızı
- B) Ailedeki küçüklerimize sevgi dolu olmamızı
- C) Anne babamıza şakayla karışık kırıcı sözler söyleyebileceğimizi
- D) Anne ve babamıza işlerinde yardım edebileceğimizi

3. Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin için aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) İkiz kardeşlerdir.
- B) Medine'de doğmuşlardır
- C) Babaları Hz. Ali'dir.
- D) Peygamberimizin kızının çocuklarıdır.

4. Hz. Hasan'ın doğum tarihi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 622
- B) 625
- C) 627
- D) 631

5. Hz. Hasan'a sahip olduğu ismi kim vermiştir?

- A) Babası Hz. Ali
- B) Dedesi Ebu talip
- C) Dedesi Hz.muhammed (s.a.v)
- D) Annesi Hz. Fatıma

6. Kevser suresi sıralandığında aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) İne a'tayna kel kevser
- B) İne şanieke hüvel ebter
- C) Fesalli li rabbike venhar
- D) Rabbena lekel hamd

7. Peygamberimizin hangi eşi ona peygamberlik verildiğinde inanmış, ilk Müslüman kadın olmuş ve ona hep destek olmuştur?

- A) Hz. Hafsa
- B) Hz. Maria
- C) Hz. Aişe
- D) Hz. Hatice

8. Hz.Haticenin ticaret kervanlarını başka başka kişiler idare etmişti.tavsiye üzerine bu kez Hz.Muhammed ile anlaşmıştı. Hz.Muhammed kar elde ederek geri döndü. Kölesi Meysere ticaret sürecinde ki dürüst davranışlarından dolayı Hz.Muhammedi övdü. Zmanla Hz.Muhammedi daha yakından tanıyan Hz.Hatice onunla evlenmek istedi. **Hz.Haticenin Peygamberimizle evlenmek istemesinin asıl sebebi ne olabilir?**

- A) Güvenilir olması
- B) Zeki olması
- C) Ticarete başarılı olması
- D) Girişken bi tüccar olması

9. Abdullah-Ümmü-Eymen-Rukiye-İbrahim-Zeynep-Osman

Yukarıdakilerden kaç peygamber efendimizin çocuğudur?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5

10. Kevser suresinin anlamında boş bırakılan yere hangi kelimeler gelmelidir?

“Şüphesiz sana Kevser’i verdik. O halde Rabbin İçin .....Kurban kes. Asıl.....olan, sana düşmanlık besleyendir. **“(Kevser Suresi)**

- A) Zekât ver / Soyu Kesik
- B) Oruç Tut / Suçlu
- C) Namaz kıl / Yalancı
- D) Namaz kıl / Soyu Kesik

11. Hz. Muhammedin ailesi gayet sade bir hayat sürerdi. Evde ihtiyaç duymadıkları eşyaları satın almaz, gereğinden fazla yemek yemez. Kızı Fatıma'nın düğününde dahi lüksten kaçınmışlardı.

Yukarıdaki paragrafta Hz. Muhammed’in ailesinin hangi örnek davranışı vurgulanmıştır?

- A) Dayanışma içinde oldukları
- B) Düğün yapmayı sevmedikleri
- C) İsraf ve gösterişten kaçındıkları
- D) Birbirlerine saygı duydukları

12. Cahiliye döneminde kız çocuklarına eğitim verilmiyordu. Peygamberimiz, kız erkek ayrımı yapmadan tüm çocuklara iyi eğitim vermenin önemi üzerinde durmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bunun göstergesidir?

- A) Mescidi nebideki suffenin oluşturulması
- B) Hz. Aişe'nin peygamberimiz tarafından eğitilmesi
- C) Namazı Müslümanlara kıldırması
- D) Muaz b. cebelin öğretmen olarak Yemene gitmesi

13. I)-“Merhamet etmeyene merhamet edilmez”
II)-“Allah’a ve ahiret gününe inanan komşusuna eziyet etmesin”
III)-“Müslümanların evlerinin en hayırlısı, içinde yetime iyilik ve ikram edilen evdir”

- A) Alinin babasının babası şehit olan Ömer’i her bayram eve getirip yedirip, giydirmesi
B) Komşusu rahatsız olmasın diye Eylülün kısık sesle müzik dinlemesi.
C) Yaralı bir kedi gördüğünde Zeynep’in onu iyileştirmek için çabalaması

Yukardaki hadislerle davranışlar eşleştğinde sıralama oluşur?

- A) A-B-C
B) C-B-A
C) B-C-A
D) A-C-B

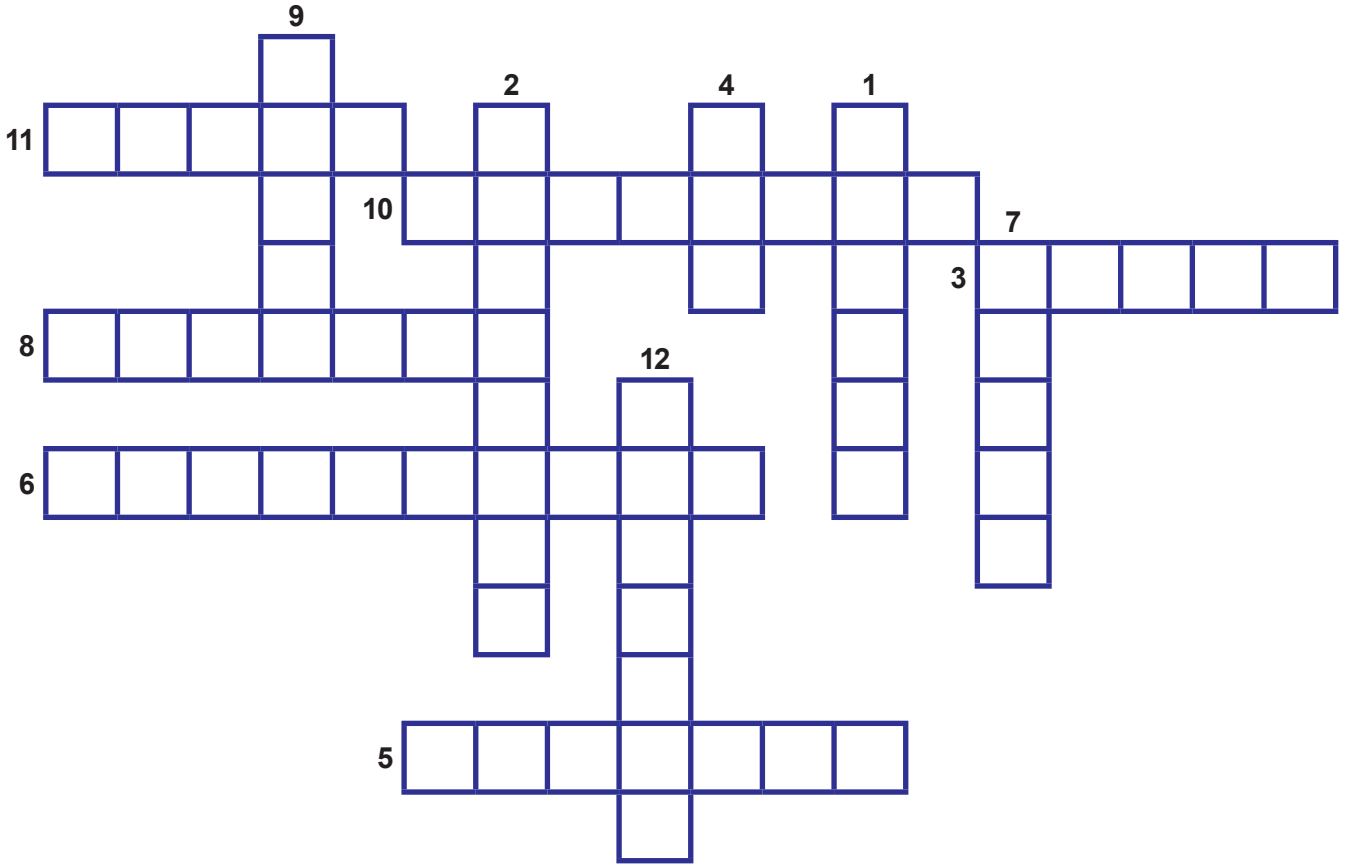
14. Peygamberimiz hasta olan torunu ümameyi kucağına alıp ağlayınca, ağlamasına şaşırarak sahabe “Bu gözyaşları, Allah’ın insanların gönüllerine koyduğu merhamettir. Göz ağlar, kalp üzülür. Biz ise sadece Rabb’imizin razı olacağı sözü söyleriz.” diyerek aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Göz yaşı acizlik belirtisidir
B) Göz yaşı döken kadınlardır
C) Gözyaşı merhamet göstergesidir
D) Erkeklerin ağlamaması daha doğrudur

15. Peygamber 2 oğlu da bebekken vefat ettiği için Mekkeliler Peygamberimizle dalga geçmek için ona ..... demişlerdir. Ve kuranı kerimde yer alan ..... Suresi ile onlar eleştirilmiştir.

Yukarıdaki boşluklara gelmesi gereken kelimeler hangileridir.?

- A) Ekber / Kevser
B) Ebter / Nas
C) Ekber / Nas
D) Ebter / Kevser

YUKARIDAN AŞAĞI

- 1-Hz.Muhammed'in eşinin adı
- 2- Hz.Muhammed'in amcasının adı
- 4- Hz.Muhammed'in hem amcasının oğlu hem damadı
- 7- Hz.Muhammed'in ilk çocuğunun adı
- 9- Hz.Muhammed'in soyunun devam ettiği kızı
- 12- Hz.Muhammed'in kerbelada şehit edilen torunu

SOLDAN SAĞA

- 3- Hz.Muhammed'e gönderilen ilahi kitap
- 5- Hz.Muhammed'in kız çocuklarından biri
- 6- Hz.Muhammed'in kız çocuklarından biri
- 8- Hz.Muhammed'in mesleği-Ticaret
- 10- Hz.Muhammed'in erkek çocuklarından biri
- 11- Hz.Muhammed'in torunlarından biri

5. SINIF DİKAP DERSİ 3. ÜNİTE CEVAP ANAHTARI

BOŞLUK DOLDURMA

1. SADAKA
2. İSRAF
3. SELAM
4. AYIPLARINI
5. SESİNİ
6. GÜZEL SÖZ
7. KİBİRLİLİK

DOĞRU / YANLIŞ

1. D
2. D
3. Y
4. D
5. Y
6. D
7. Y
8. D
9. Y
10. D

ÇOKTAN SEÇMELİ

1. B
2. B
3. D
4. D
5. A
6. B
7. D
8. B
9. A
10. D
11. D
12. C
13. C
14. C
15. D
16. A
17. C
18. D

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

1. 2. ÇIKIŞ
2. 4. ÇIKIŞ

